

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอน
ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS AFFECTING
THE TEACHING PERFORMANCE OF TEACHERS IN SCHOOLS UNDER
SAKON NAKHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

¹จตุพร เพ็ชรพูล, ²เอกลักษณ์ เพียสา และ ³พรเทพ เสถียรนพเก้า

¹Jatuporn Phetpool, ²Akkaluck Pheasa and ³Pornthep Steannoppakao

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ประเทศไทย

Sakon Nakhon Rajabhat University, Thailand.

¹pjoyjatupornphetpool@gmail.com

Received: May 25, 2024; **Revised:** June 23, 2024; **Accepted:** August 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจทางวิชาการ 2) การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน 3) การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน 4) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน และ 5) การพัฒนาวิชาชีพครู โดยทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

¹ นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประถมศึกษาสกลนครเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3. ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพ การสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน(x_3) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน (x_2) และ ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู(x_5) และมีจำนวน 1 ตัวแปร ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้การสอน(x_4) โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 46.30 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ .059 6. แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนมีจำนวน 4 ด้านได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้การสอน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ประสิทธิภาพการสอน

Abstract

The purposes of this research was were study instructional leadership of administrators affecting the teaching performance of teachers in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 2. The findings were as follows: 1. The components of instructional leadership of administrators comprised five elements, namely 1) setting academic vision, goals, missions. 2) curriculum and teaching management. 3) promoting teaching and learning atmosphere missions. 4) supervision and monitoring of teaching and learning management and 5) teacher professional development. All elements are appropriate at the highest level. 2. The level of instructional leadership of administrators overall it is at the highest level. 3. To study the level of the teaching performance of teachers in schools overall it is at the highest level. 4. To study the relationship between the of instructional leadership of administrators and the teaching performance of teachers in schools showed there is a moderate positive

relationship correlation at a statistical significance of the .01 level. 5. Instructional leadership of administrators were able to predict the teaching performance of teachers in schools. Predictive variables that affect the teaching performance of teachers in schools correlation at a statistical significance of the .01 level namely promoting teaching and learning atmosphere missions (x3), curriculum and teaching management (x2), teacher professional development (x5) and has 1 variable to predict the teaching performance of teachers in schools correlation at a statistical significance of the .05 is supervision and monitoring of teaching and learning management (x4), with a predictive power of 46.30 percent, and the standard error of estimate of .059. 6. The guidelines for improving instructional leadership of administrators affecting the teaching performance of teachers in schools involved four aspects: promoting teaching and learning atmosphere missions, curriculum and teaching management, teacher professional development, and supervision and monitoring of teaching and learning management.

Keywords: leadership, Instructional leadership, The teaching performance

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม สร้างชาติและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ยั่งยืน ทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข เพราะการศึกษาคือหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศ แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 78)

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 22 การศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และมาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งในระบบและการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีวิสัยทัศน์คือมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นกำลังของชาติ เป็นผู้มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลโลก มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 3-4)

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับความมุ่งหวังของสังคมตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารและครู ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร จึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้สามารถจัดเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิเชียร กันหาจันทร์, 2561: 2)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่โหม่งน้ำจูงใจ หรือชี้แนะให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและเห็นความสำคัญในจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษา เพื่อให้นักเรียนซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน อันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารจึงสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารงาน โดยเฉพาะงานบริหารวิชาการจะประสบความสำเร็จได้ ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการและต้องดำเนินการอย่างจริงจังมากขึ้น แต่ในระยะที่ผ่านมาแม้ว่าจะมีความพยายามในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็กไทยมาตลอด แต่ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในแต่ละครั้ง มักจะพบว่าเด็กไทยยังด้อยกว่านานาชาติอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งแสดงถึงความล้มเหลวของการบริหารการศึกษาของไทยที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารวิชาการอย่างจริงจัง (อารมณ จินดาพันธ์, 2558, หน้า 1)

ประสิทธิภาพการสอนของครูเป็นความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูให้เหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความถนัดและศักยภาพของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา 2560, หน้า 127) การดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นวิธีการที่ครูจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงสภาพความเหมาะสมต่อผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัว และได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่างๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การเรียนรู้ที่แท้จริง (ทิศนา แคมมณี, 2555 :120) ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมครู ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ประเมินว่าผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จหรือไม่และจะเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนของครู (อรรถพล เทีนสะเกษ, 2563: 4)

ปัจจุบันสภาพการดำเนินการและปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนมีหลายประการ อาจเนื่องมาจากปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะเป็นผู้นำในโรงเรียนจะต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้นำในการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะภาวะผู้นำทางวิชาการ จะต้องให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมวิชาการ สร้างพลังความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อรรถพล เทีนสะเกษ, 2563, หน้า 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 255 โรงเรียน มีรายงานการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) โดยมีสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

เป็นผู้ดำเนินการออกข้อสอบและจัดสอบทั่วประเทศ การสอบ (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2564 มีผลคะแนนลดลง ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ ลดลงร้อยละ 11.05 และ วิชาภาษาอังกฤษลดลงร้อยละ 3.04 จากข้อมูลดังกล่าว สามารถบอกได้ว่าคุณภาพด้านงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายอย่างเต็มที่และยังจะส่งผลถึงคุณภาพการบริหารงานวิชาการโดยความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาอีกด้วย จึงเป็นเหตุผลที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งแก้ไข พัฒนาการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของโรงเรียน และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2, 2566, ออนไลน์)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการและครูผู้สอนจะต้องจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความสำคัญที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพและคุณภาพการศึกษา และที่สำคัญที่สุดคือคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 เพื่อนำผลวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารวิชาการควบคู่ไปกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วยอะไรบ้าง
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 อยู่ในระดับใด
3. ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 อยู่ในระดับใด
4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร
5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 หรือไม่อย่างไร
6. แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 เป็นอย่างไร

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (documentary Research) เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 2,239 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 จำนวน 344 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 129 คน และครูในโรงเรียน จำนวน 215 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 3 ชนิด ดังนี้

3.1 แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ

3.2 แบบสอบถามระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน

3.3 แบบประเมินความเหมาะสมแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

ด้านที่	องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียน	ค่าสถิติ		ความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจทางวิชาการ	4.95	0.11	ระดับมากที่สุด
2	การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน	4.90	0.14	ระดับมากที่สุด
3	การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน	4.93	0.99	ระดับมากที่สุด
4	การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน	4.91	0.78	ระดับมากที่สุด
5	การพัฒนาวิชาชีพครู	4.91	0.78	ระดับมากที่สุด
รวม		4.92	0.06	ระดับมากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจทางวิชาการ การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาวิชาชีพครู และการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ตารางที่ 2 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน	ค่าสถิติ		การแปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจทางวิชาการ	4.55	0.41	มากที่สุด
2	การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน	4.55	0.37	มากที่สุด
3	การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน	4.68	0.37	มากที่สุด
4	การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน	4.31	0.48	มาก
5	การพัฒนาวิชาชีพครู	4.63	0.38	มากที่สุด
รวม		4.54	0.28	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ การสอน การพัฒนาวิชาชีพครู การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน และการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจทางวิชาการ ตามลำดับ อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน

3. ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2

ตาราง 3 ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน

ด้าน	ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน	ค่าสถิติ		การแปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ความชัดเจนในการจัดการเรียนการสอน	4.43	0.38	มาก
2	การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	4.61	0.41	มากที่สุด
3	กลวิธีการสอน	4.68	0.32	มากที่สุด
4	การจัดสภาพบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้	4.78	0.32	มากที่สุด
5	ความกระตือรือร้นในการสอน	4.80	0.30	มากที่สุด
6	ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	4.86	0.27	มากที่สุด
รวม		4.70	0.24	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ด้านความกระตือรือร้นในการสอน ด้านการจัดสภาพบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ด้านกลวิธีการสอนและ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ตามลำดับ อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ความชัดเจนในการจัดการเรียนการสอน

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2

ตาราง 4 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน

ตัวแปร	X	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆
X	1.00												
X ₁	.821**	1.00											
X ₂	.860**	.859**	1.00										
X ₃	.601**	.178**	.325**	1.00									
X ₄	.713**	.722**	.621**	.030	1.00								
X ₅	.529**	.069	.213**	.723**	-.010	1.00							
Y	.603**	.347**	.463**	.602**	.265**	.508**	1.00						
Y ₁	.751**	.740**	.681**	.142**	.854**	.131*	.500**	1.00					
Y ₂	.370**	.129*	.306**	.496**	.014	.443**	.747**	.223**	1.00				
Y ₃	.502**	.225**	.326**	.530**	.217**	.523**	.859**	.414**	.557**	1.00			
Y ₄	.401**	.149**	.271**	.577**	.008	.501**	.864**	.218**	.595**	.758**	1.00		
Y ₅	.286**	.079	.212**	.492**	-.042	.349**	.788**	.112*	.521**	.572**	.725**	1.00	
Y ₆	.278**	.121*	.156**	.462**	-.001	.307**	.684**	.105	.300**	.529**	.602**	.690**	1.00

จากตาราง 4 แสดงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (X) กับ ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 โดยรวม ($r_{xy} = .603$) มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ตาราง 5 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ชื่อตัวแปร	R	R ²	Adj R ²	B	β	t	Sig.
การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน (x_3)	.602	.362	.360	.265	.401	6.667**	.001
การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน (x_2)	.665	.442	.439	.148	.224	4.069**	.001
การพัฒนาวิชาชีพครู (x_5)	.675	.455	.450	.110	.171	2.965**	.004
การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน (x_4)	.680	.463	.457	.059	.116	2.217*	.027

ค่าคงที่ = .655

จากตาราง 5 พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่นำ มีจำนวน 3 ตัวแปร ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน (x_3) การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน (x_2) และ การพัฒนาวิชาชีพครู (x_5) และ มีจำนวน 1 ตัวแปร ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน (x_4) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .680 ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวแปร สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 ได้ร้อยละ 46.30 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ .059

6. ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ตาราง 6 แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน	ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน	สรุปผล
1. การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายพันธกิจทางวิชาการ	×	ไม่ควรพัฒนา
2. การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน	✓	ควรพัฒนา
3. การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน	✓	ควรพัฒนา
4. การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน	✓	ควรพัฒนา
5. การพัฒนาวิชาชีพครู	✓	ควรพัฒนา

หมายเหตุ ✓ หมายถึง มีอำนาจในการทำนายประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน

× หมายถึง ไม่มีอำนาจในการทำนายประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน

จากตาราง 6 พบว่า ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนได้ ดังนั้นจึงควรนำทั้ง 4 ตัวแปร ไปหาแนวทางในการพัฒนาต่อไป

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผู้วิจัยขออภิปรายผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จากการสังเคราะห์เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจทางวิชาการ 2) การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน 3) การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน 4) การนิเทศติดตามการจัด การเรียนการสอน และ 5) การพัฒนาวิชาชีพครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานวิชาการยังเป็นหลักที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญมากที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญอย่างยิ่งของสถานศึกษาและเป็นผู้นำวิชาชีพที่จะต้อง มีสมรรถนะ ความรู้ความสามารถมีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดทั้งจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดี ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการ สามารถใช้กลยุทธ์ทั้งการเป็นผู้นำทางวิชาการและการบริหารจัดการและเป็นผู้นำครูในโรงเรียนให้ทำกิจกรรมทางวิชาการและการบริหารสถานศึกษาที่ดีเพื่อนำพาองค์กรสู่เป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิวัฒน์ คุ่มศรีไวย (2564, หน้า 117) ที่ระบุว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและนอก

สถานศึกษา สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน ผู้บริหารได้ใช้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร มาดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการร่วมกันกับบุคลากรกำหนดระบบบริหารหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ มีการติดตามผลการใช้หลักสูตร สอดคล้องกับแนวคิดของ ชาญชัย อาจินสมาจาร (2560, หน้า 16) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ศูนย์กลางขององค์กรทั้งหมดในสถานศึกษา ความสำเร็จของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาที่สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นครูให้ให้นำนโยบายการศึกษาออกปฏิบัติและดำเนินการเพื่อผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารโรงเรียน ถือเป็นความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการนำและการบริหารบุคคลในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ดำเนินการหรือจัดกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมการเรียน การสอนให้บรรลุผลสำเร็จ ทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นกระบวนการต่าง ๆ เทคนิคทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้ในการกระตุ้นชักจูงชักนำให้ครูปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราพร พลละสิม (2564, หน้า 91) ที่ระบุว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะในการนิเทศติดตาม การจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็งเพื่อพัฒนาสถานศึกษาสู่ความมีประสิทธิภาพ โดยมีความสามารถในการนำความรู้ ทักษะตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพล ธิตา (2565, หน้า 87) ที่ระบุว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องเข้าใจบริบทและภาวะผู้นำในเรื่องของวิชาการ เพื่อพัฒนาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา มีวิสัยทัศน์ในการก้าวทันสถานการณ์ รู้จักแก้ไขปัญหา จึงจะส่งผลสะท้อนให้เกิดกับคุณภาพผู้เรียน ต้องมองภาพอนาคตของการศึกษาในการบริหารจัดการ ให้เกิดคุณภาพกับผู้เรียน สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูมีการจัดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

3. ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ด้านความกระตือรือร้นในการสอน ด้านการจัดสภาพบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ด้านกลวิธีการสอน และ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ความชัดเจนในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่มีความชัดเจน จัดสภาพบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ มีกลวิธี การสอนที่ทำให้นักเรียนสนใจเพื่อส่งเสริมให้

ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเสมอเพื่อช่วยปรับปรุงแก้ไขพัฒนาผู้เรียน มีความกระตือรือร้นในการสอนและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน จัดประสบการณ์ที่เหมาะสมเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการสอนตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รมชัย กิ่งแก้ว (2560, หน้า 94) ที่ระบุว่า ครูหาวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียน ออกแบบการเรียนรู้ที่ตรงกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน ใช้สื่อประกอบการสอนได้อย่างลงตัวเป็นผลให้ผู้เรียนเกิดความสำเร็จในการเรียนในเนื้อหาวิชานั้น ๆ จึงทำให้เกิดประสิทธิภาพการสอนของครูสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลชรัส นุกอง (2564 :71) ที่ระบุว่า ครูได้มีการส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ ยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน เอาใจใส่ผู้เรียนเป็นอย่างดีและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรมจริยธรรม มีความมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .603 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนได้ตระหนักถึงงานวิชาการและมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการสูงและให้การสนับสนุนกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและความใส่ใจต่องานวิชาการสูง ก็จะส่งผลให้ครูมีประสิทธิภาพการสอนสูงขึ้นไปด้วยและหากผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำทางวิชาการน้อย ครูก็จะมีประสิทธิภาพการสอนน้อยไปด้วย เพราะผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทั้งครูผู้สอนและนักเรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารมณีน นาก้อนทอง (2559, บทคัดย่อ) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐภรณ์ สิริธร (2563, บทคัดย่อ) พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน บรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบุคลิกภาพของครู โดยมีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 34

5. อำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปร คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอนและการพัฒนาวิชาชีพครูและมีจำนวน 1 ตัวแปร ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว

แปรร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน ได้ร้อยละ 46.30 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ .059 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญในการพัฒนาทางวิชาการและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เมื่อผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอนและการพัฒนาวิชาชีพครู ย่อมส่งผลให้ครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรรถพล เทินสะเกษ (2563, บทคัดย่อ) พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู คือ การนิเทศติดตามการสอนของครูและความก้าวหน้าของนักเรียน การบริหารหลักสูตรและการสอน การส่งเสริมบรรยากาศแห่งการเรียนรู้และการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน โดยตัวแปรทั้ง 4 ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 21.90 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิพนธ์ ศุภฤทธิ์ (2561, บทคัดย่อ) พบว่า การรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและทัศนคติต่อผู้บริหารสัมพันธ์กับการสอนอย่างมีประสิทธิภาพของครูในระดับสูง ($r=.713$ และ $.798$; $P<.001$) การรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและทัศนคติต่อผู้บริหารร่วมกันทำนายการสอนอย่างมีประสิทธิภาพของครูได้ร้อยละ 67.50 น้ำหนักการทำนายของตัวทำนาย ทั้งสองเป็น .284 และ .592

6. แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน การพัฒนาวิชาชีพครู และการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน โดยมีแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนารวมทั้งสิ้น 44 แนวทาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน แต่ละตัวแปรเป็นตัวบ่งชี้ที่หลากหลายตามบริบทต่างๆ ซึ่งแต่ละตัวบ่งชี้ของแต่ละตัวแปรผ่านการศึกษากลับกรอง และเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คนสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน 2) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน 3) การพัฒนาวิชาชีพครู และ 4) ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับวิจัยของ สรายุทธ สิมมาจันทร์ (2563, บทคัดย่อ) พบว่าที่ควรได้รับการพัฒนา จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ ควรจะมีการเข้าร่วม สัมมนา อบรม ศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จทางการบริหารการศึกษา 2) ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน ควรจะปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทในชุมชน 3) ด้านการพัฒนาครูผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้ครูผู้สอน ทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเองและปรับปรุง การจัดการเรียนการสอน และ 4) ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และนักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องแนวทางในการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หยาตติพย์ ชีซอง (2564, บทคัดย่อ) พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ควรได้รับ

การพัฒนา มีจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร การพัฒนาผู้เรียนเรียน การจัดการบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนได้ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่โน้มน้าวใจ หรือชี้แนะให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและเห็นความสำคัญในจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาเพื่อให้งานวิชาการ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน อันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะงานบริหารวิชาการจะประสบความสำเร็จได้ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำกระจายความรับผิดชอบอย่างเป็นธรรมไปสู่ผู้ได้บังคับบัญชา ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมครู ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ประเมินว่าผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จหรือไม่และจะเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนของครู ควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการจัดอบรม หรือเป็นเกณฑ์ ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร เพื่อให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการในการบริหารจัดการโรงเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิราพร พลesima. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ชลขรัส นุกอง. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 สหวิทยาบางมูลนาก*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2560). *การบริหารการศึกษาและทรัพยากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ.
- ณัฐพล จิตา. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยพะเยา.

- ณัฐกรณ์ ศิริธร. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ทิตนา แคมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน:องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิธิพร ศุภฤทธิ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และทัศนคติต่อผู้บริหาร กับการสอนอย่างมีประสิทธิภาพของครู. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- รณชัย กิ่งแก้ว. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิเชียร กันหาจันทร์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของครูกับคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- สรายุทธ สิมมาจันทร์. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ออนไลน์. (2566). ฐานข้อมูลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. เข้าถึงได้จาก <https://web2.sakon2.go.th/> เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2566.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- หยาดทิพย์ สีทอง. (2564). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 9(36), 165-175.
- อภิวัฒน์ คุ่มศรีไวย. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพาสลิ่ง เขต 3. : มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- อรรถพล เทินสะเกษ. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 1. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

- อารมณีนาก่อนทอง. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- อารมณีนาก่อนทอง. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 11(53),9-13.

